

## ప్రేమద్వారానే అమృతత్వం నిష్ఠిస్తుంది

ప్రేమస్వరూపులారా! ఈ ప్రపంచమంతయు ప్రేమతోనే నిండియున్నది. ప్రపంచమనగా  
కేవలం ప్రాకృతమైన ఆకారం కాదు. ప్రజలే ప్రపంచము. మిందరూ ప్రేమస్వరూపులే. మిం  
ప్రేమయే దైవత్వాన్ని ప్రత్యక్షం గావిస్తుంది.

ఈ ప్రపంచంలో ప్రేమ రెండు విధాలుగా ప్రసరిస్తున్నది. ఒకటి ప్రాకృతప్రేమ, రెండవది  
పరతత్వంతోకూడిన ప్రేమ. ప్రాకృతమైన, దేహసంబంధమైన ప్రేమ స్వార్థంతో  
కూడియంటుంది. ఎక్కడ స్వార్థం ఉంటుందో అక్కడ భయం ఏర్పడుతుంది. కానీ, దైవప్రేమ  
స్వార్థరహితమైనది. కాబట్టి దైవప్రేమకు ఎట్టి భయమూ లేదు. అంతేకాదు, దైవప్రేమ ప్రేమ  
నిమిత్తమేగాని, మరొకదాని నిమిత్తం కాదు. అది “నిర్మణం, నిరంజనం, సనాతనం, నికేతనం,  
నిత్య, శుద్ధ, బుద్ధ, ముక్త, నిర్విలస్వరూపిణం” అట్టి ప్రేమ సర్వత్రా నిండియున్నది. దైవం లేని  
స్థానం లేదు. ప్రేమయే దైవం, దైవమేప్రేమ. “ప్రేమ ఈశ్వర్ హై, ఈశ్వర్ ప్రేమ హై” ప్రేమచేతనే  
ఈశ్వరత్వంలో ఐక్యం కావచ్చును. ఈ దేహం ఎక్కడో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పుట్టినటువంటిది,  
మిందరూ మహారాష్ట్రకు చెందినవారు. మింకూ, నాకూ ఉన్నటువంటి సంబంధ మేమిటి?  
కేవలం ప్రేమయే, ప్రేమయే! నాట్టె ఉన్నటువంటి ప్రేమచేతనే ఈనాడు మిందరూ ఇక్కడ  
సమావేశమైనారు. మిం ప్రేమ నాకెంతో అనందాన్ని కల్గిస్తున్నది. ప్రేమయే గౌప్య ఆకర్షణశక్తి.  
ఈ ఆకర్షణశక్తి జగత్తంతో నిండియున్నది. ప్రేమ అనే “మ్యాగ్నైట్” మిం అందరియందున్నది.  
ప్రేమ లేని మానవుడు ఈ జగత్తులో కానరాడు. దైవత్వమునకు ఒక ప్రత్యేకమైన రూపం లేదు.  
ప్రేమయే భగవత్స్వరూపం. భగవంతునియందు ఎలాంటి స్వార్థమూ లేదు. కనుక మానవుడు  
తన ప్రేమను స్వార్థరహితంగా వినియోగించుకోవాలి. కానీ మానవుడు తన ప్రేమను జగత్తుపైన,  
భార్య బిడ్డలపైన, ఆస్తిపోస్తులపైన ప్రసరింపజేస్తున్నాడు.

### ప్రాకృత ప్రేమ - దైవప్రేమ

ప్రాకృతమైన ప్రేమ క్షణక్షణమునకూ మార్పు చెండుతుంటుంది. దీనికొక చిన్న ఉదాహరణ

తీసుకోండి. మానవుడు యుక్తవయస్సులో వివాహ మాడుతాడు. వివాహమైన మూడు నెలల వరకు భర్త “వైఫ్”యే తన “లైఫ్” అని భావిస్తాడు. ఇద్దరూ కలసి ఎక్కుడికైనా వెళుతున్నప్పుడు దారిలో అతనికి ముల్లు కనిపిస్తే తక్కణమే భార్య చెయ్యి పట్టుకొని “ముల్లు, ముల్లు” అంటూ వెనక్కి లాగుతాడు. ఆరు నెలల తరువాత మళ్ళీ ఎక్కుడైనా ముల్లు కనిపిస్తే భార్యను “అక్కడ ముల్లుంది, జాగ్రత్త” అని హెచ్చరిస్తాడు. ఒక సంవత్సరం తరువాత మళ్ళీ ఇద్దరూ కలసి వెళుతున్నప్పుడు దారిలో ఎక్కుడైనా ముల్లు కనిపిస్తే “అక్కడ ముల్లుంది. నీకు కనిపించటం లేదా?” అని కోపుడతాడు. ఈరీతిగా, ప్రాకృతమైన ప్రేమ దినదినమునకూ తరిగిపోతూ ఉంటుంది. కానీ దైవప్రేమ ఎన్నటికీ తరగదు. అట్టి నిత్యసత్యమైన ప్రేమను మిందు పొందాలి.

**ప్రేమరూపము బ్రహ్మంబు ప్రేమమయము  
 ప్రేమ ప్రేమతో సంధింప నీమమగును  
 కాన ప్రేమను గట్టిగా కలిగియున్న  
 అద్వితీయము నొందంగ అర్పుడగును**

మిందరియందు ఇట్టి ప్రేమతత్వం ఉండటం చేతనే మిందిక్కడ నన్ను చూడగల్లుతున్నారు, నేను మిమ్ములను చూడగల్లుతున్నాను. మిందు కేవలం మానవులు కారు, సాక్షాత్తు విశ్వవిరాట్యరూపులు. మిందు అనంతమైన శక్తి ఇమిడియున్నది. మిందున్న శక్తి మరక్కడా లేదు. కానీ, దానిని మిందే గుర్తించుకోలేకపోతున్నారు. అందరినీ ప్రేమించండి. అటువంటి పవిత్రమైన ప్రేమను పోషించుకున్నప్పుడే మానవత్వం దివ్యత్వంగా మారిపోతుంది. ప్రత్తి నుండి దారము, దారము నుండి వస్తుము ఏర్పడినాయి. కనుక ఈ మూడూ ఒక్కటే. అట్టే ప్రకృతి, జీవాత్మ, పరమాత్మ - ఈ మూడూ ఒక్కటే.

**మిందరూ ఈశ్వరాంశనంభూతులే!**

ప్రేమస్వరూపులారా! మిందు ఆత్మస్వరూపులే గాని, కేవలం దేహస్వరూపులు కారు, మానసిక స్వరూపులు కారు. ఆత్మతత్వం గురించి చెబితే అందరూ అర్థం చేసుకోలేకపోవచ్చు. అయితే కూటిపేద మొదలు కోటీశ్వరుని వరకు అందరిలోనూ ప్రేమతత్వం ఉన్నది కదా! ఆ ప్రేమయే దైవస్వరూపమనే విశ్వసాన్ని పెంచుకోండి.

పూలజాతులు వేరు, పూజ ఒకటే  
జీవజంతులు వేరు, జీవుండు ఒక్కడే  
వశులవన్నెలు వేరు, పాలు ఒకటే  
శృంగారములు వేరు, బంగారమొక్కటే

చేతులకు వేసుకుంటే అవి గాజులవుతాయి, మెడలో వేసుకుంటే అది హరిమాతుంది, వ్రేలికి పెట్టుకుంటే అది ఉంగరమాతుంది. ఆభరణాలు వేర్యేరుగాని, బంగారమొక్కటే కదా! అదేరీతిగా, మిా రూపనామములు వేర్యేరుగా ఉన్నాయిగాని, మిారందరూ ఆత్మశ్వరూపులే, ప్రేమస్వరూపులే. కాబట్టి మిమ్మల్ని మిారు ద్వేషించుకోవటం తగదు. ఒకరినొకరు ప్రేమించుకోవాలి. ప్రేమద్వారానే అమృతత్వం సిద్ధిస్తుంది. అందరియందు ప్రేమ ఉన్నది. కాని ఆ ప్రేమను పెడమార్గంలో ప్రవేశపెడుతున్నారు. ఒక్కాక్క దేహం ఒక్కాక్క బల్బుపంటిది. బల్బులు, వాటి రంగులు వేరువేరుగా ఉండవచ్చును. కాని కరెంటు ఒక్కటే కదా! అదేరీతిగా “ఈశ్వర స్వర్వ భూతానాం” అందరియందున్న ఈశ్వరాంశమొక్కటే. కనుక, మిారందరూ ఈశ్వరాంశసంభూతులనే సత్యాన్ని గుర్తించుకోవాలి. మిాలో ఉన్న ఈశ్వరాంశమును గుర్తించుకున్నప్పుడే మిా జన్మ ధన్యమాతుంది. మానవుడు తనయందే ఉన్న ఈశ్వరత్వాన్ని గుర్తించుకోలేక భగవంతుణ్ణి దర్శించాలని ఎక్కడెక్కడో తిరుగుతూ కాలాన్ని వ్యాఘరం చేస్తున్నాడు. మిారు అడుగుపెట్టినవోటల్లా దైవత్వమున్నది. “బ్రహ్మందమంతయు నిండియున్న దైవానికి ఆలయంబు నమర్చ నలవియగునె?” మిా హృదయమే దైవమందిరం. “జీవుడుండు దేహమందు, హృదయమందు దేవుడుండు” కాబట్టి హృదయంలోనే దైవాన్ని దర్శించండి. ఇది సులభమైన మార్గం.

### వాంఛలనే ‘లగేఱిని తగ్గించుకోండి’

నిజంగా మానవునికి దుఃఖమనేదే లేదు. దుఃఖమునకు అసలు అవకాశమే లేదు. మానవుడు ఆనందమయుడు. కాని, లేనిపోని విషయవాంఛలను పెంచుకొని దుఃఖానికి గురి అవుతున్నాడు. “సుఖదుఃఖే సమేక్యత్వా లాభాలాభో జయాజయో.” సుఖదుఃఖములపట్ల సమత్వం వహించాలేగాని, వాటికి లొంగిపోకూడదు. మానవునిలో వాంఛలు పెరిగిపోవటంచేత తన ప్రేమను వివిధరకములైన మార్గములలో వినియోగించుకుంటున్నాడు. Less luggage

more comfort make travel a pleasure. ఈ జీవితయాత్రలో కోరికలనే ‘లగేజి’ని  
ఎంత తగ్గించుకుంటే మీ ప్రయాణం అంత సుఖప్రదంగా సాగుతుంది. సుఖ దుఃఖములకు  
మనస్సు కారణం. “మనయేవ మనుష్యాణాం కారణం బంధమోక్షయోః” మనస్సును  
భగవంతునివైపు త్రిప్యినప్పుడే మోక్షం లభిస్తుంది.

కానీ, మానవుడు తన మనస్సును ప్రపంచంవైపు మరల్చటంచేత బంధితుడొతున్నాడు.  
“జంతూనాం నరజన్య దుర్లభం” అన్నారు. నరజన్య దివ్యమైనది, దుర్లభమైనది. ఇట్టి  
మంగళకరమైన మానవత్వాన్ని మానవుడు మంటగలుపుతున్నాడు. మానవుడు తన తత్త్వాన్ని  
తాను గుర్తించుకునే నిమిత్తం భగవంతుడు అనుగ్రహించిన వరప్రసాదం దేహం. కనుక దేహాన్ని  
ఒక పనిముట్టగా భావించి, దానిని సద్గునియోగపరచుకోవాలి.

### భిన్నత్వంలో ఏకత్వాన్ని దర్శించండి

చేతులు, కాళ్ళు, ముక్కు చెవులు, కన్నలు...ఇవన్నీ దేహానికి అంగములు. దేహం  
సమాజానికి అంగము. సమాజం ప్రకృతికి అంగము. ప్రకృతి పరమాత్మకు అంగము. ఒక్కాక్క  
అంగమును వేరుచేస్తే దేహమే లేదు. అదేరీతిగా, వివిధ రాష్ట్రముల మధ్య ఐకమత్యం లేనప్పుడు  
దేశమే నిలువజాలదు. మన ప్రాచీనులు దేశమునే తమ ఇల్లగా భావించేవారు. “మేము  
భారతీయులం” అని గర్వంగా చెప్పుకునేవారు. కానీ, ఈనాటి ప్రజలలో అట్టి దేశభక్తి క్షీణించింది.  
“నాది మహరాష్ట”, “నాది తమిళనాడు”, “నాది కర్ణాటక” ... ఇలాంటి సంకుచితమైన భావంతో  
ప్రజలు దేశాన్ని విభజిస్తున్నారు. తత్తులితంగా దేశంలో ఐకమత్యం క్షీణించిపోతోంది.

ప్రేమస్వరూపులారా! మేము భారతీయులమనే విశాలమైన భావాన్ని పోషించుకోండి.  
అందరూ ఒక్కాటే, అందరినీ ప్రేమించాలి. మీరు మానవజాతికి చెందినవారు. కాబట్టి,  
మానవతావిలువలను కోల్పోవటంచేతనే ప్రపంచం చిన్నాభిన్నమవుతోంది. త్రికరణశుద్ధియే  
మానవత్వం. కనుక మానవుడు త్రికరణశుద్ధిని కల్గియుండాలి. మానవత్వంలో ఉన్నదివ్యత్వాన్ని  
గుర్తించుకోవాలి, మించుకోవాలి, మించుకోవాలి. మానవత్వంలో ఉన్నదివ్యత్వాన్ని  
ద్వేషించకూడదు, బాధించకూడదు. ఎవరిని బాధించినా మిమ్మల్ని మించుకున్నట్లే!  
సర్వ మానవులలోని ఏకత్వాన్ని దర్శించినప్పుడే మానవత్వం దివ్యత్వంగా మారిపోతుంది.

మానవులంతా విశ్వకుటుంబంలో సభ్యులు. అందరూ భగవంతుని బిడ్డలే. అందరూ సోదరసోదరీమణిలే. ఒకే కుటుంబానికి చెందిన వారి మధ్య ఎందుకీ ద్వేషాలు? ఎందుకీ జగదాలు? మానవునిలో ద్వేషము, క్రోధము, అసూయ, డంబము... ఇత్యాది దుర్మణాలు ప్రవేశించి హృదయాన్ని విషముయం గావిస్తున్నాయి.

### **సేవలో ఉన్న అనందం మరి దేనియందూ లేదు**

ప్రేమస్వరూపులారా! ప్రేమచేత మించి ఘనకార్యమునైనా సాధించవచ్చును; పంచభూతములనుకూడా మించి స్వాధీనం చేసుకోవచ్చును. పంచభూతములు స్వాధీనమైనప్పుడు ప్రపంచమే మించమౌతుంది. కనుక, మించి అల్పాలమని భావించకండి. మించి చాలా ఉన్నతమైనవారు. కానీ, అజ్ఞానంచేత మించి అల్పాలమని భావిస్తున్నారు. ఈ అజ్ఞానమును దూరం చేసుకోవటానికి మించి ప్రేమను పెంచుకోవాలి; ప్రేమను పెంచుకుంటే ప్రపంచమంతా ఒక్కట్టపోతుంది. ప్రేమ అనంతమైనది, అగాధమైనది, అమృతమైనది. ఇలాంటి ప్రేమతత్త్వాన్ని మించి గుర్తించుకోలేకపోతున్నారు. తపస్సచేతగాని, తీర్థయాత్రలచేతగాని, జపతపాదులచేతగాని సంసార సాగరమును తరించుటకు సాధ్యం కాదు. జన్మ సార్థకం కావాలంటే ప్రేమతో దీనులకు సేవ చేయాలి. సేవలో లభించే అనందం మరి దేనియందూ లభించదు, ఎంత ధనమిచ్చినప్పటికీ లభ్యం కాదు.

ఈ ప్రపంచంలో ఎంతోమంది ధనమునార్జించారు. కానీ, కట్టకడపటికి ఏమి చేశారు? ఒక్కడైనా ఒక్క నయామైన ఆయుహా తనవెంట తీసుకొని పోయినాడా? పోయేటప్పుడు పిడికెడు మట్టిని కూడా తీసుకొని పోవటానికి వీలుకాదు. పోయే ప్రతి వ్యక్తి తనవెంట పిడికెడు మట్టినై తీసుకువెళ్ళగల్లితే, ఈపాటికి ప్రపంచంలో మట్టికికూడా 'రేషన్' వచ్చియుండేది. జీవితంలో మించి మంచిచెడ్డలే మించి వస్తాయి. మించి గొప్ప పదవుల నేలవచ్చు. ఎంతో ధనమును సంపూర్ణంగా పేరొందవచ్చు. కానీ, చివరికి ఏదీ మించి ఉండదు. గొప్పతనం కదలిపోయే మేఘంవంటిది.

మించి గొప్పపేరు సంపాదించుకోనక్కలేదు, మంచిపేరు సంపాదించు కుంటే చాలు. రావణుడు ఎంతోగొప్పవాడు. కానీ మంచివాడు కాదు. శ్రీరాముడు మంచివాడుగా పేరు

తెచ్చుకున్నాడు. ఎందుకంటే తనలో ఉన్న సద్గుణాలను వినియోగించుకున్నాడు. రావణునిలోనూ సద్గుణాలు లేకపోలేదు. కాని అతడు వాటిని ఆచరణలో పెట్టలేదు. మిారు మంచివారు కావాలి. భారతీయులందరూ మంచివారనే సతీశ్రద్ధని పొందండి.

ఈ ప్రపంచానికి వచ్చినందుకు మేమేమి సాధిస్తున్నాము? మా జీవితపురమావధి ఏమిటి? అని ఒక్కసారి మిమ్మల్ని మిారు ప్రశ్నించుకోండి. “ఖానా, పీనా, సోనా, మర్రొ” - మిారు పుట్టింది ఇందుకోసమేనా? కాదు, కాదు. ఇవన్నీ పశుపక్ష్యాదులుకూడా అనుభవిస్తున్నాయి. వాటికైనా ఒక ‘రీజన్’ ఉన్నది, ‘సీజన్’ ఉన్నది. కాని, ఈనాటి మానవుడు ఒక ‘రీజన్’గాని, ‘సీజన్’గాని లేకుండా ప్రవర్తిస్తున్నాడు; దుర్గుణాలకు లొంగిపోయి పవిత్రమైన తన ఇంద్రియశక్తిని వ్యాఘరం చేస్తున్నాడు. ఇంద్రియాలను సద్గునియోగ పరచుకున్నప్పుడే మిారు మంచివారుగా రూపొందగలరు.

ఈనాటి మానవుడు తన కర్తవ్యాన్ని విస్మరించి అధికారంకోసం ప్రాకులాడుతున్నాడు. అధికారం కావాలంటే వెయిట్టువెయిదట కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించాలి. ఆడంబరానికి అవకాశమియకూడదు. దుర్గుణములు, దుర్మాధి, దుష్టతనములను దూరం చేసుకొని భక్తి, క్రమశిక్షణ, కర్తవ్యపాలనములను అలపరచుకోవాలి. కేవలం పుస్తకాలలో ఉన్నది మస్తకాలలో నింపుకుంటే ప్రయోజనం లేదు. ప్రేమను పెంచుకోవాలి. అందరినీ అన్నదమ్ములుగా, అక్కచెల్లెళ్ళుగా భావించి ఆదరించాలి. బాధలలో ఉన్నవారిని ఆప్యాయంగా ఆదుకోవాలి. ఆత్మ గౌరవాన్ని నిల్చుకోవాలి. ఆత్మవిశ్వాసాన్ని అభివృద్ధి పరచుకోవాలి. అప్పుడే మానవత్వం దివ్యత్వంగా మారిపోతుంది.

భగవద్గీతలో కృష్ణుడు చెప్పాడు “మమైవాంశో జీవలోకే జీవభూత స్నాతనః”. దేహాంతితో మిారు మానవులమని భావిస్తున్నారుగాని, మిారందరూ దైవాంశసంభూతులే. హిందువులుగాని, క్రిష్ణయన్నగాని, సిక్కులుగాని, ముస్లింలుగాని... అందరియందున్న ఈశ్వరత్వం ఒక్కటే. ఉన్నది ఒకే కులం, అదే మానవకులం. ఉన్నది ఒకే మతం, అదే ప్రేమమతం. కనుక మిారు ఐక్యమత్యంగా, అనోన్యంగా జీవితాన్ని గడపండి. ఈనాడు పల్లెప్రజలందే కొంతపరకు అనోన్యత, ఐక్యమత్యం ఉన్నాయి. పట్టుణాలలో ఒకరినొకరు “హలో, హా ఆర్ యు? ...”

అంటూ పలకరించుకుంటారేగాని, వారిమధ్య అన్యోన్యత, ఐకమత్యం కానరావు. హిందువులు,  
క్రిష్ణియన్ను, ముస్లింలు ... అంతా ఒక్కటే. మతబేదాలను విడనాడి, దైవం ఒక్కడే అన్నసత్యాన్ని  
గుర్తించండి.

**గుండెలోన ప్రేమ పండించుకొనుచున్న  
అతడె క్రైస్తవండు, అతడె సిక్కు  
అతడె శ్లోందవుండు, అతడె ముస్లిమ్  
అతడె మానవుండు వసుధలోన**

కనుక హృదయంలో ప్రేమతత్త్వాన్ని పెంచుకోవాలి. ఎవరితోనూ పైరం పెట్టుకోవద్దు.

ప్రేమస్వరూపులారా! ఈ మహోరాష్ట్ర ప్రాంతంలో ఎందరో మహానీయులు జన్మించారు.  
ఇట్టి పవిత్రమైన క్లైతంలో నివసిస్తున్న మిారు పవిత్రమైన జీవితాన్ని గడపాలి. భగవన్నామము  
నుచ్చరించని నాలుక, పరులకు ఉపకారం చేయని హస్తములు నిరర్థకమైనవి. నిరంతరం  
పరమాత్మచింతన చేయండి. ఈశ్వరనామాన్ని స్మరించండి. దేశప్రజలందరూ  
హృదయపూర్వకంగా భగవచ్చింతన చేస్తే, దేశమెంతో పురోభివృద్ధి నొందగలదు; మనం  
సహాయం కోసం ఇతర దేశాలను ఆశ్రయించనక్కలేదు. భారతదేశానికి ఉన్నటువంటి గొప్ప  
శక్తి ఏ దేశానికి లేదు. భారతదేశం అన్ని దేశములకూ నాయకత్వం వహించినటువంటిది.  
“భారతదేశము యొక్క భాగ్యమేమని చెప్పవచ్చు? ఈ దేశమునందు హరి పలుమారులు పుట్టుచు  
తత్త్వముపదేశించుచున్నాడు!”

ప్రేమస్వరూపులారా! మిారందరూ సుఖశాంతులను, ఆనందభాగ్యములను పొందుదురు  
గాక! మిారు ఐకమత్యంగా ఉంటే ఎంతటి సౌభాగ్యమైనా పొందవచ్చు. కేవలం కొంతమంది  
మంత్రులు కలసి దేశాన్ని ఉద్ధరించాలంటే ... అది సాధ్యం కాదు. మిారందరూ ఏకమై ఆ  
మంత్రులకు తగిన సహాయము నందించాలి. ఒక దారపుపోగును రెండు ప్రేళ్ళతో  
త్రుంచివేయవచ్చుకాని, అనేక దారములను చేర్చి వస్తుమును తయారు చేసినప్పుడు అదెంతో  
దృఢంగా ఉంటుంది. అదేరీతిగా, ప్రజలు, ప్రభుత్వం ఏకమైనప్పుడు ఎంతటి గొప్ప పైనా  
చేయటానికి పీలొతుంది. కాబట్టి, ఐకమత్యాన్ని సాధించండి. మిారందరూ సమాజ సంక్షేమాన్ని

**16-07-2001న లాటూర్ శివాలయ ప్రారంభోత్సవ సందర్భంగా బహిరంగసభలో శ్రీవారు అనుగ్రహించిన  
దివ్యసందేశము**

ఆకాంక్షించి, సమాజాభీవృద్ధికి కృషి చేసి, శాశ్వతమైన ఆనందాన్ని పొందుతారని నేను ఆశిస్తూ,  
ఆశీర్వదిస్తూ నా ప్రసంగాన్ని విరమిస్తున్నాను. సకాలంలో వర్షాలు కురిసి, పంటలు సమృద్ధిగా  
పండాలని దైవప్రార్థన చేయండి.

(“శివాయ పరమేశ్వరాయ చంద్రశేఖరాయ నమః ఓం...” అనే భజనతో శ్రీవారు తమ  
దివ్యసున్యాసాన్ని ముగించారు)

**(16-07-2001న లాటూర్కి సమాపంలోని చాకూర్లో శివాలయ ప్రారంభోత్సవ సందర్భంగా  
ఏర్పాతైన బహిరంగసభలో శ్రీవారు అనుగ్రహించిన దివ్యసందేశము)**